

اهمیت مالی و اهمیت اثر

اهمیت دوگانه

زهرا نوری ✍️

با تحول در افشای اطلاعات پایداری، درک اهمیت به امری محوری در تهیه گزارشهای اتکاپذیر و سودمند برای تصمیم‌گیری تبدیل شده است. اهمیت مشخص می‌کند که کدام یک از مباحث زیست‌محیطی، اجتماعی و راهبری (ESG) با راهبرد و ارتباطات شرکتی مرتبط هستند. چارچوبها و مقررات مختلف، اهمیت را به روشهای تاحدودی متفاوت تعریف می‌کنند، اما اکنون دو رویکرد اهمیت مالی و اهمیت اثر به‌طور گسترده شناخته شده است:

اهمیت مالی (Financial Materiality)، بر نحوه اثرگذاری مباحث پایداری بر وضعیت مالی، عملکرد یا ارزش یک شرکت تمرکز دارد. این موضوع ریسکها و فرصتهایی را در بر می‌گیرد که می‌توانند بر تصمیمهای سرمایه‌گذاری یا بر ارزش شرکت در کوتاه‌مدت، میان‌مدت یا بلندمدت اثرگذار باشند. استانداردهایی مانند استانداردهای هیئت استانداردهای حسابداری پایداری (SASB)، کارگروه افشای اطلاعات مالی مرتبط با اقلیم (TCFD) و هیئت استانداردهای بین‌المللی پایداری (ISSB) با این دیدگاه همسو هستند و بیشتر مخاطبانی مانند سرمایه‌گذاران، تحلیلگران و نهادهای نظارتی را هدف قرار می‌دهند.

از سوی دیگر، **اهمیت اثر (Impact Materiality)**، نحوه اثرگذاری عملیات و زنجیره ارزش یک شرکت بر محیط زیست، افراد و جامعه را در نظر می‌گیرد. این موضوع اهمیت اثرگذاری بر آب‌وهوا، تنوع زیستی، حقوق کار یا جوامع محلی را شامل می‌شود. **ابتکار گزارشگری جهانی (GRI)** استاندارد مهمی است که این دیدگاه را به‌کار می‌گیرد و بیشتر به پایگاه گسترده‌تری از ذینفعان، از جمله جامعه مدنی، کارمندان و مشتریان می‌پردازد.

مفهوم **اهمیت دوگانه (Double Materiality)**، هر دو دیدگاه را با هم ادغام می‌کند. این مفهوم بازتاب دهنده این ایده است که شرکتها نه تنها باید درک کنند که مسایل پایداری چگونه بر کسب‌وکار آنها تاثیر می‌گذارد، بلکه باید درک کنند که کسب‌وکار آنها چگونه بر جهان اطرافشان تاثیر می‌گذارد. این رویکرد دوگانه، محور استانداردهای گزارشگری پایداری اروپا (ESRS) است که بخشی از **دستورالعمل گزارشگری پایداری شرکتی (CSRD)** اتحادیه اروپا را تشکیل می‌دهد.

از دیدگاه راهبردی، اهمیت دوگانه برای کسب‌وکارها این امکان را فراهم می‌آورد تا ریسک و مسئولیت را مدیریت کنند. اهمیت مالی به شناسایی ریسکهای مرتبط با عوامل زیست‌محیطی، اجتماعی و راهبری کمک می‌کند، در حالی که اهمیت اثر از پاسخگویی

منظم بررسی شود تا بازتاب دهنده تغییرات محتوا، مقررات و انتظارات باشد.

تصویر پایین با استفاده از اطلاعات راهنمای «فراتر از ترازنامه» شرکت مالی بین‌المللی تهیه شده است که راهنمایی‌های عملی برای ادغام اهمیت و پایداری در تصمیم‌گیریهای تجاری ارائه می‌دهد.

منبع:

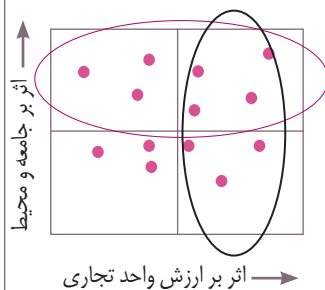
• Vizcaya Abdo A. (2025), **Impact, Financial and Double Materiality**, www.Linkedin.com, June 2025

و شفافیت در مورد اثرگذاری خارجی پشتیبانی می‌کند. مسایل مختلف ممکن است دارای ابعاد مختلفی باشند. برخی از موضوعها شاید از دیدگاه مالی، برخی دیگر از دیدگاه اثرگذاری و برخی از هر دو جنبه، مهم باشند. به عنوان نمونه، تغییرات اقلیمی به طور معمول از منظر هر دو دیدگاه اهمیت دارد، در حالی که مشارکت جامعه محلی ممکن است در درجه اول با دیدگاه اثرگذاری مرتبط باشد.

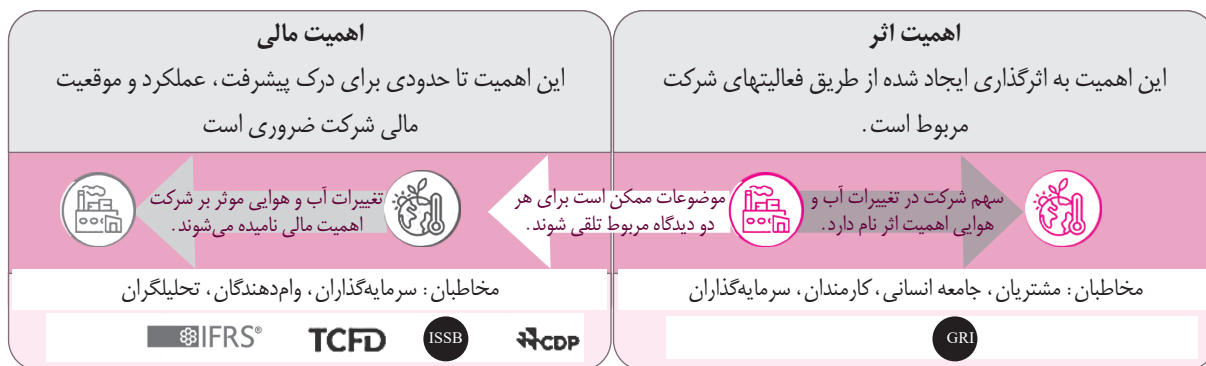
تعیین موضوعهای مهم به مشارکت ذینفعان، تحلیل داده‌ها و همسویی با راهبرد کسب‌وکار نیاز دارد. این موضوع یک تمرین ایستا نیست، بلکه تمرینی است که باید به طور

روشهایی برای ارزیابی اهمیت

• تمرکز بر اثرگذاری شرکت بر عوامل زیست محیطی، اجتماعی و راهبری از جمله حقوق انسانی متمرکز است.
• بر اساس ابتکار گزارشگری جهانی: "مباحثی که مهمترین اثرگذاری سازمان بر عوامل اجتماعی، اقتصادی و افراد را دارد."
• افشاشده در گزارشگری پایداری
• مخاطب: مصرف‌کنندگان، جامعه انسانی، کارکنان و سرمایه‌گذاران

• بر نحوه اثرگذاری عوامل خارجی اثرگذار بر وضعیت مالی، عملکرد و ارزش شرکت متمرکز است
• به گفته هیئت استانداردهای حسابداری پایداری: "انتظار می‌رود مباحث از طریق ارزیابی عملکرد مالی در کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت، بر تصمیمهای سرمایه‌گذاری یا وام‌دهی اثر بگذارد."
• افشا در گزارش مالی سالانه
• مخاطب: سرمایه‌گذاران، اعتباردهندگان و تحلیلگران

همراستا با گروه مشورتی گزارشگری مالی اروپا EFRAG

اهمیت دوگانه

• اهمیت مالی: آثار بر شرکت
• اهمیت اثر: آثار ایجاد شده توسط شرکت
• هر دو اهمیت برای درک کامل از عملکرد پایداری و ریسک، ضروری هستند.